

# NÉPNEVELŐ

A MAGYARORSZÁGI KATH. TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Kiadja a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT Budapesten.

<p>Megjelenik minden héten egyszer, vasárnap.          Megkapja e lapot minden kath. néptanítási intézet egy példányban ingyen.          Előfizetési ár: egész évre 6 K.          Kéziratokat nem küldünk vissza.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal  <b>BUDAPEST,</b>  <b>VIII., Szentkirályi-utca 28.</b>          (SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)</p>	<p>A pályázati hirdetéseknek minden egyes szót, minden közlés után 6 fillér fizetendő.          Állandó hirdetéseknek nagyobb kedvezmény.          Kisebb hirdetésekre külön árszabás.          Egész oldal...kor. 50.— Negyed oldal...kor. 15.—          Fél oldal...kor. 28.— Nyolcad oldal...kor. 10.—          A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.</p>
---	--	--

## Szaninizmus — veraizmus.

A Nietzsche-i jelszó: a régi értékek felforgatása, az értékek új rendjének megállapítása, általános hadizenetté vált egy forradalmi tábor részéről mindaz ellenében, ami eddig törvény, tekintély, rend, igazság és erkölcs volt. Némelyek szinte az örültségig viszik az új értékek divatos hajszolását, abból indulván ki, hogy minden régi érték elvesztéje jelentőségét, tehát az erkölcsi világ minden eddigi értékét okvetlenül újjal kell föleserélni s ez az új, ez a más mindjárt valódi érték lesz, ha a régivel mennél egyenesebb ellentétben áll.

Ez a felforgató törekvés legerősebben az erkölcs ama legfontosabb részére irányul, amely az emberi élet egyik örök, nagy problémáját zárja magába: a férfi és a nő viszonyát. Az ember erkölcsi életének legsarkalatosabb pontja, állandó témája minden idők gondolkozójának.

Aröbbasev orosz író *Szanin* című regénye szintén a férfi és nő viszonyát állítja elének, az új erkölcs új értékeinek megvilágítása szerint.

A «régikerkölcs» a nőt a férfi tiszteletének, szeretetének és gyöngédségének tárgyává avatta s különösen a kereszténység «a nőiség két legszebb virágának: a szüzességnek s anyaságnak egyesítése által Máriában isteni eszményét alkotta meg a nőnek s magasztá mintaképpül az égbe». (*Madách*.) Az «új erkölcs» szerint «a nő első sorban nőstény», semmi más. — Úgyebár hatalmas haladás az erkölcs magaslatai felé? De vannak még szebb dolgok is.

Ime a fiú- és nő-testvér viszonya az «új erkölcs» szerint: *Szanin* mohó szemekkel gyönyörködik saját hugának, *Lida*-nak szépségében s míg egyrészt buja gondolataitól kéjesen megremeg, másrészt irigykedik arra a férfira, akit *Lida* elsőnek fog szeretni stb.

Hát «a régi erkölcs»-nek az anyáról megalkotott és szentesített eszménye mivé lesz ebben a világban? Ime: *Szanin Lida* bukásáról beszélgetve, anyjával szemben a tisztelet-

lenség akkora fokára ragadtatja magát, hogy anyjában nem az anya imádott eszményét látja, hanem az esendő nőt. A nőről általában alkotott fogalma után csak természetes, hogy anyjáról is így nyilatkozik ez a durva lelkű fickó, aki az anyaságban nem lát egyebet, mint a szerelem rossz következményét. A természet megkorrigálását hirdető feministák is ezt a felfogást osztják. Így lesz a nőből közönséges élvezeti cikk!

Ebben a kimondhatatlanul szennyes légkörben mivé csenevészhet az emberi élet egyik legértékesebb, legszebb virága: a szerelem? E lapok hasábjain el sem mondhatók azok az arcot piritó szavak, a mikkel állatias gondolatait kifejezi.

A lélek vonzalmáról, a szív érzelmeiről itt nem esik szó; itt ismeretlenek azok a bájos, tiszta álmok, melyeket a szeplőtelen szerelem hoz létre, az a kimondhatatlan boldogság és magasztos öröm, melyek az ártatlan szívek kiváltságai. Ami érthető is. *Szanin* szerint a leány semmi egyéb, csak «fiatal race lovacska», az ifjú pedig «tüzes, eleven mén», az ilyenek viszonya semmivel sem emelkedhetik az állatokén fölül.

Ilyen tanokat prédikál az «új erkölcs». A kultúrember, a kereszténység fönséges világnézetében fölnevelődött, az emberiség szellemi hőrszainak eszméiből táplálkozó kultúrember megdöbbenéssel szemléli e jelenséget, mint világos bizonyítékát a morál kétségbeesztő sülyedésének. Az emberiség fájának ezzel valóban a gyökerére tétetett a fejsze, mert a nőtisztelet kipusztulásával megsemmisül a családi élet, az ember erkölcsi értékeinek eme létrehívója és fölnevelője.

Ezzel a bűzhödt mocsárlevegővel szemben a tavasz üde fuvalmaként hat egy másik könyv eszmevilága: *Eine für Viele. Aus dem Tagebuche eines Mädchens, von Vera*. Hősnője teljes ellentéte *Szanin*-nak, erkölcsi világnézete, fölfogása a férfi és a nő viszonyáról tiszta, nemes és emelkedett. Míg *Szanin* a férfiak és nők tel-

jes «szabadságot», teljes közösséget hirdeti s a családi élet helyébe büntanyákat kíván helyezni. addig *Vera* jelszava a természetnek amaz örök törvénye, melyet *Krisztus* isteni tekintélye is hangsúlyozott s a szentség glóriájával font körül: *Téged egyedül és örökre! Szóin* a házasságot természet elleni bűnnek tekinti, *Vera* a szerelem egyetlen megengedett és méltó formájának.

Igen, tiszta legyen a nő, de ugyanazon isteni törvény megkivánja a férfi tisztaságát is. Züllett flekok találmánya a kétféle erkölcs, az «úri és női divatmoral»; ami a nőben bűn és szenny, az a férfuban sem lehet más. Ilyen hatalmas riadót harsog *Vera* az «új erkölcs» híveinek fülébe.

Igen, tiszta legyen a nő, de ugyanazon isteni törvény megkivánja a férfi tisztaságát is. Züllett flekok találmánya a kétféle erkölcs, az «úri és női divatmoral»; ami a nőben bűn és szenny, az a férfuban sem lehet más. Ilyen hatalmas riadót harsog *Vera* az «új erkölcs» híveinek fülébe.

Az életben olyannyira elterjedt szaninizmus kipusztítására s a mindinkább szűkebb körre szoruló veraizmus elterjesztésére legelőképpen a népiskolák esatásorba állítása a legszükségesebb. Manapság, mikor a családok túlnyomó része nem ad erkölcsi nevelést, mert a családi élet is jó erkölcs híján van, mindenekelőtt való föladata az iskolának a gyermek lelkét erkölcsi tartalommal tölteni meg. S ne csak egyes tanítási órák — mint a vallástani órák — keretében közöltessenek a krisztusi erkölcs igazságai a növendékekkel, hanem legyen ez a tanításnak éppúgy, mint a nevelésnek is a gerince. szője ez át az összes vele átszőhető oktatási tárgyakat s lépjen az előtérbe minden lehetséges helyen és alkalommal.

Szeréttessük meg a gyermekekkel a keresztény erkölcsöt, ismertessük meg vele annak igazi értékét. Hadd tudja meg és ismerje föl már az a gyermek, a növendék lélek, hogy legyen bármily színesen ragyogó nyálkával borított az erkölcselenség fertője, azért ott alul bűz és rothadás és fürtelem honol. Az élet, a szép és erős, a vidám és örömteli, a boldog és összhangzó, az erkölcsileg egészséges élet egyedül a keresztény etika talajából sarjad és virul. Nem kell hinnünk, hogy ezen a talajon állva, eltűnik körünkből az életöröm s szomorúság és sivárság vesz körül, mint ezt a kereszténység ellenfelei hirdetik. A krisztusi erkölcs nem teszi savanyúvá az arcot, komorrá a tekintetet, az gyönyörűséget talál a világ, az élet, a természet istenadta szépségeiben, az helyesli az örömet és magasztalja a boldogságot.

*Erkölcös jellemeket* alakítson az iskola, hogy kipusztuljon a léha élvvágy s a képmutató ál-erkölcs. Erős, őszinte erkölcsű embereket kell, hogy neveljen a katolikus iskolák isteni pedagógiája, akik lényük állati részét mindenkorra legyőzik lelkük diadalmas erejével. Az iskola első sorban erkölcsi nevelése következményeként be fog teljesedni *Vera* jóslata: «Több lesz a boldogság, bensőbb és nemesebb a szeretet, tartósabb az egészség és számosabbak az életörömök», vagyis megszűnik az az égbekiáltó erkölcselenség, amit a *szaninizmus* divatos szavával jelezünk.

Wohlmuth Ernő.

## Összetett betűszármaztatás.

A fonomimikás módszer teljesen kiállotta a tűzpróbát. Főelőnye, hogy kedves meséből fejt ki a betű hangját, meg a betű alakját és mindkettőt egy jel által rögzíti meg a gyermek lelkében.

Ezen jó oldala azonban nincsen eléggé kihasználva vezér- és kézikönyveinkben. Fokozott mértékben tapasztalható e tény az összetett betűknél, ahol maga az összetétel is zavarólag hat a gyermekekre, mert mint külön betűket ismerte meg alkotó részeit és szétbontani igyekszik azokat.

Itt tehát különös szükségünk van alkalmas mesére, amelyből kifejtsük az összetett betű hangját, a rögzítésre alkalmas jelet és főképpen az összetett betűalakot.

E szempontból hiányosak vezér- és kézikönyveink. Meséjükből csak a hangot és a rögzítő jelet fejtik ki. Az összetett betűalakot nem származtatják le, bár a meséjük erre is alkalmas.

Igy a Czukrász-fele vezérkönyvben igen alkalmas mese van egy kirándulással kapcsolatban a kígyóról, mely sziszegő hangot ad.

Dr. Gööz József a meséibe egy csúfolódó madarat vesz fel és megszólaltatja az összetett betűk hangjain.

Ezen meséket oly módon igyekeztem összeállítani, hogy azokból a hangok és rögzítő jelek mellett, az összetett betűalakok is leszámaztathatók legyenek.

Kidolgozásom ez:

Figyeljétek gyermekek! Egy kirándulás eseményeit mesélem el nektek. Úgy történt a dolog, hogy kirándultak az iskolás gyermekek a közeli erdőbe. Az erdő szélén gyepes helyre találtak és labdázni kezdtek.

Játék közben a labda egy bokorba esett. Elekék tüstént ki akarták a bokorból keresni a labdát, de rémületükre onnan egy kígyó bujt elő s a fejét ide-oda mozgatva, a földön fekvő falevelek közé igyekezett bujni. Miközben ilyen hangot adott: sz, sz, sz. (Itt kinyújtott balkezünk vízszintes ide-oda mozgatásával jelezzük a kígyó mozgását és utánozzuk sziszegő hangját.)

Mutassátok ti is, hogy tett a kígyó?

Elekék rémületükben ott hagyták a labdát és elfutottak.

Tanítójuk látva az ijedelem okát, megnyugtató Elekéket, hogy vidékükön nincsenek mérges kígyók és hogy az előbb látott ártatlan jószág tőlük ijedt meg annyira, hogy a falevelek közé bujt.

Elekék mosolyogtak kölesönös ijedelmükön és ismét játékba fogtak.

Felrajzolok ide a táblára egy betűt, olyan, mint a kígyó, mellette a falevél hullása. Hogy is tett a kígyó, mikor a falevelek közé bujt?

Ezt a betűt is úgy hívják: sz.

(Következik a betűkerestetés.)

Elekék játék közben ilyen hangokat hallottak

az erdőből: cs, cs, cs. Keresni kezdtek a csacsogót, hogy ugyan mi lehet az? Meg is látták nemsokára egy fa tetején.

Mit gondoltok, mi volt a fa tetején... Úgy van! Egy madár volt a fa tetején. A csőrét nyitogatva így tett: cs, cs, cs. (Itt balkezünk hüvelyk- és mutatóujjával utánozzuk a madár csőrét és hallatjuk a hangját.) Mutassátok ti is, hogy tett a csacsogó madár?

Ide rajzolom a táblára a csacsogó madarat és egy olyan betűt mint a madárnak a csőre.

Hogy is tett a csacsogó madár a csőrével? No, ezt a betűt is úgy hívják; cs.

(Következik a betűkerestetés.)

A csacsogó madárnak nagyon csunya szokása volt. Mindenkit kicsúfolt, akárcsak a rossz gyermekek.

Ez a madár azt hitte, hogy csúfolódni szabad. Ti már tudjátok, hogy csúfolódni igen illetlen dolog.

Volt az erdőben egy kétágú jegenyefa. Arrafelé szállt a dongó és ott röpködött a kétágú jegenyefa körül. Meglátta ezt a csúfolódó madár. Nosza, mindjárt csúfolódni kezdett.

Együtt csúfolta a dongót a jegenyével. Hanem megjárta! Mit gondoltok, lehet-e kétféle egyszerre kimondani?... Nohát, ezért járta meg a csúfolódó madár. Azt is akarta mondani: n, ahogy a dongó tesz, meg azt is, hogy: j, s a kettőt együtt így mondta ki: ny. (Itt, balkezünk két ujját villa alakra nyitva, a kétágú jegenyefát mutatjuk és egész kezünkkel a dongó repülését utánozzuk.)

Mutassátok ti is, hogyan csúfolta a madár a dongót és jegenyefát együtt?

Lerajzolok ide a táblára egy betűt, olyant, mint a dongó két szárnya, mellette jegenyefa. Hogy is csúfolta őket a madár?

Ezt a betűt is úgy hívják: ny.

(Következik a betűkerestetés.)

Egy kis idő múlva arra ment egy görnyedt, öreg bácsi. El volt fáradva és leült pihenni a jegenyefa alá. Amint meglátta ezt a csúfolódó madár, újra csúfolódni kezdett.

Együtt csúfolta a görbe bácsit a jegenyefával. Azt is ki akarta mondani: g, meg azt is, hogy: j. A kettőt együtt így mondta ki: gy.

(Itt két ujjal a jegenyefát mutatjuk és egész kezünkkel a görbe bácsit jelezzük.)

Mutassátok ti is, hogy csúfolódott a madár? Fölrajzolok nektek a táblára egy betűt, olyant, mint a görbe bácsi, mellette a jegenyefa. Hogy is csúfolta őket a madár?

Ezt a betűt is úgy hívják: gy.

(Következik a betűkerestetés.)

Az öreg bácsi kivette az óráját és oda akasztotta a jegenyefa ágára, hogy mindig lássa az időt.

Amint meglátta ezt a csúfolódó madár, rögtön csúfolódni kezdett.

Együtt csúfolta az órát a jegenyefával. Azt is ki akarta mondani: t, ahogy az óra tesz,

meg azt is, hogy: j. A kettőt együtt így mondta ki: ty. (Itt mutatjuk a kétágú jegenyefát, meg utánozzuk az óra sétálóját.) Mutassátok ti is, hogy csúfolódott a madár?

Ide rajzolok a táblára egy betűt, olyan, mint az órának a sétálója, mellette a jegenyefa. Hogy is csúfolta őket a madár?

Ezt a betűt is úgy hívják: ty.

(Következik a betűkerestetés.)

Az öreg bácsi nagyon megszomjazott. Ott folydogált egy patak a jegenyefa mellett. Merített belőle és ivott.

Meglátta ezt a csúfolódó madár. Ismét csúfolódni kezdett. Együtt csúfolta a víz folyását a mellette álló jegenyefával.

Azt is ki akarta mondani: l, amint a víz folyik, meg azt is, hogy: j. A kettőt együtt így mondta ki: ly. (Mutatjuk a jegenyefát és kezünket le s föl mozgatva, utánozzuk a víz folyását.)

Mutassátok ti is, hogy csúfolódott a madár?

Fölrajzolok nektek a táblára egy betűt, olyan, mint a víz folyása, mellette a jegenyefa. Hogy is csúfolta őket a madár?

Ezt a betűt is úgy hívják: ly.

(Következik a betűkerestetés.)

Elekék vittek magukkal uzsonnára valót is. Mikor elérkezett az uzsonna ideje, Elekék faleveket meg fagallyakat szedtek és tüzet raktak. A tűz mellett pecsenyét sütöttek. Mikor sülni kezdett benne a zsír, így tett: zszszs. Elekék meg is forgatták a nyárson pecsenyéjüket így: Itt kezünkkel a kavarást utánozzuk.

Mutassátok ti is, hogyan sült a zsír?

Fölrajzolok nektek a táblára egy betűt, olyan, mint a falevél hullása, mellette sül a zsír. Hogyan sült a zsír?

Ezt a betűt is úgy hívják: zs.

(Következik a betűkerestetés.)

Összefoglalás.

**sz, cs, ny, gy, ty, ly, zs.**

Amelyik betű olyan, mint a kigyó, mellette a falevél hullása, úgy hívják: sz.

Amelyik betű olyan, mint a madárnak a csőre, úgy hívják: cs.

Amelyik betű olyan, mint a dongónak a két szárnya, mellette a jegenyefa, úgy hívják: ny.

Amelyik betű olyan, mint a görbe bácsi, mellette a jegenyefa, úgy hívják: gy.

Amelyik betű olyan, mint az órának a sétálója, mellette a jegenyefa, úgy hívják: ty.

Amelyik betű olyan, mint a víz folyása, mellette a jegenyefa, úgy hívják: ly.

Amelyik betű olyan, mint a falevél hullása mellette sül a zsír, úgy hívják: zs.

Mivel az összetett betűk tanításának ideje küszöbön áll, úgy vélem, nem végzek haszontalan munkát, amikor az összetett betűalakok származtatására felhívom az igen tisztelt Kartársak figyelmét.

Sziahalom.

Merk Andor.

## A katolikus tanítószághoz.

(Március 15-én.)

Nagy örömet ül szelében az ország...  
A hármás eszme dicső ünnepét!  
A honfiak (?) «szalon»-ba öltözködnek:  
S «ünnepi beszéd» hangzik szerteszét.  
Hogy szívből jön-e az ünnepi mámor  
Vagy csak szokás?... Vajjon ki kérdi ezt?...  
Manapság dobbal, trombitával jár-kei,  
Nem tetiben él a hazaszeretet!

Katolikus tanítói hazánknak!  
Az ünnepből vegyük ki részünket...  
Cselekedjünk! hassa át sziveinket  
A lángoló, igaz honszeretet!  
És fogadjuk meg, hogy a gyermekekből,  
Kikre reménnyel tekint nemzetünk,  
A szépért, jóért lelkesedni tudó  
Katolikus hazafit nevelünk!

Legyen igazi hívő katolikus  
A reánk bizott zsenge nemzedék!  
Akkor hazánknak hűséges fiává  
Nevelni már nem lesz olyan nehéz.  
S nem tántorítja meg majd honfiségát  
A vöröszászlósok nagy zsvajva...  
S érezni fogja, hogy a nyomorban is  
Haza marad örökre a haza!

Legyen a gyermek hazafiságának  
Erős alapja a krisztusi hit!  
S sohasem fogja majd félremagyarázni  
A hármás eszme nemes elveit...  
Ha hiten épül fel a honszeretet,  
Mi sem lesz képes azt ledönteni.  
Mert a lélekbe, szívbé vannak rakva  
Elporladhatlan alapkövei!

Fel a szűz Máriás nemzeti zászlóval,  
Had' lengjen büszkén, bátran, szabadon!  
A hit s hon szent eszméje van rá írva...  
Ez vezessen bennünk a harcokon!  
Ha hű katolikus magyart neveltünk,  
Az meg fogja a «sarat» állani  
S így szép Magyarországon erőt venni  
Sohasem fognak a poklok kapui!  
Bezenye. Baksa Lajos.

## EGYESÜLETI ÉLET.

Felhívás és kerelem a hazai kath. tanítóegyesü-  
letekhez és körökhöz.

Az Országos Kath. Tanügyi Tanács tisztelettel felkéri  
a hazai kath. tanítóegyesületeket és köröket, hogy f. évi  
tavaszi gyűléseiken az alább közölt tételeket megvitatni  
sziveskedjenek.

1. A család és iskola együttes feladatai a gyermek-  
ifjúság vallásnevelési nevelése érdekében.
2. A köznevelés gyakorlatias iránya és ennek határai  
a népiskolai nevelés és oktatásban.
3. Az 1907. évi XXVII. t.-c. mely intézkedései érint-

hetik a hitvallásos iskolák jellegét. A törvény ezen intéz-  
kedéseinek magyarázata. Mik a kath. iskolák védelme  
szempontjából az iskolafenntartók és a magyar keresz-  
tény társadalom legsürgösebb teendői?

4. Az 1891. évi nyugdíjtörvény revíziójának sürgetése.
5. A kath. népoktatási intézetek Rendtartási sza-  
bályzatának revíziója.

A beérkezett vélemények és határozatok alapján e  
tételek közül tűz ki kérdéseket, illetőleg e tételek alap-  
ján állapítja meg az Országos Kath. Tanügyi Tanács a  
magyarországi kath. tanítók f. évi nagygyűlésének tárgyo-  
sorozatát: miért is tisztelettel kérjük az érdekelteket egyesü-  
letek és körök t. elüljáróit, hogy a közölt tételekre vonat-  
kozó értekezések eredményét, esetleg más időszerű  
kérdéseknek a nagygyűlés tárgynaplójába való fölvétele iránti  
javaslatukat legkésőbb június hó végéig az Országos  
Kath. Tanügyi Tanács központi irodájába Budapest,  
VIII., Szentkirályi-u. 28. beküldeni méltóztassanak.  
Budapest, 1909. február 26.

Az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács elnöksége.

A kántortanítók szerelme. Hogy az új népiskolai  
törvény nem hozott teljes megnyugvást a tanítók soraiban  
minden vonalon, azt a közöttük készülődő újabb moz-  
galom bizonyítja legjobban. Sértő a kántortanítókra nézve  
a törvény 11. § a, mely kimondja, hogy «ha a tanító  
kántori teendőt is végez, a megállapított legkisebb fizetés  
erejéig a tanítói és kántori járandóságok együttesen  
tanítói fizetésnek veendőek.» Sértő már magában véve  
azon körülmény, hogy míg az egyik tanító csak egy-, a  
másik kétféle munkát végez ugyananyi fizetésért. De  
legsértőbb mégis az, hogy míg a kezdő tanítók egyszerűen  
beleesepennek az ezerkoronás fizetésbe és a vele járó  
nyugdíjjogosultságba, addig az érdemekben megőszült  
kántortanítók ugyanazon jogokért terhes járulékot fizet-  
nek. Amazok öt, ezek 50 percentet. Méltányos ez a kivétel  
ott, ahol a tanító tényleg élvezett fizetésemelésbe lép,  
de nem a kántortanítóknál, akik csak névleges fizetés-  
kiegészítésben részesülnek. Korpótlékjuk, valamint a  
minimális 1000 koronán felül, bármily összeg után ők  
is készséggel megfizetik a rájuk eső adót. Ily kivétel  
mellett nem esoda, ha egy-másik kántortanítóra 5—600  
korona járulék esik, amelyet alig egy év leforgása alatt  
kell megfizetniük. Erthető tehát, hogy a közoktatásügyi  
miniszter f. é. január 9-én kiadott rendelete sok könnyet  
facsar ki a kántortanítók szeméből. Végre is a kántor-  
tanítók, akiknek legnagyobb része vezető szerepet visz  
nemcsak az iskola falain belül, hanem a társadalomban  
szociális és kulturális téren, méltán megérdemlik, hogy  
igazságos bánásmódban részesüljenek. A közeledő  
tavaszi tanítói gyűlések programjába Stampay köböl-  
kúti kántortanító és kerületi társai következőket sürgetik  
felvételni: 1. «Mondja ki a gyűlés, hogy azon kántor-  
tanítókra nézve, akiknek tanítói fizetése ezer koronaig  
kántori jövedelemből egészítették ki, a különbözet után  
kírtott 50%-os nyugdíjjárulékat töröltsék. Ha ez nem volna  
keresztülvihető, 2. módosítsassék oda a rendelet, hogy  
ezen különbözet után, a méltányosság figyelembe véte-  
lével, egyelőre 50% s a későbbi jövőben, amidőn a  
kántortanítók tanítói fizetése a törvényes minimumig  
tényleges kiegészítést nyer, mint azt a kultuszminiszter  
1907-ben kilátásba helyezte, pótlólag 45% fizetessék.»

## IRODALOM.

A Szent-István-Társulatnak az 1908—9.  
iskolaévre érvényes hivatalos tankönyvjegyzéke  
kiváratra ingyen és bérmentve haladéktalanul  
megküldetik. Tartalmazza az elemi és felsőbb  
nép- és polgári iskolák, tanítóképzők és egyéb  
oktatási intézetek használatára egyházhathosá-  
gilag és miniszterileg is engedélyezett tanköny-  
veket és tanszereket.

**Szent keresztuti és más ájtatossági Gyakorlások Krisztus Jézus kinszenvedéséről és haláláról.** Ára kötve 20 fillér. Ötödik kiadásban forog már közkézen a *Szent-István-Társulatnak* a szent keresztuti ájtatosságokhoz vezérfonálul szolgáló kis imakönyve. Elterjedtségét s egyre fokozódó népszerűségét érthetővé teszi elmékedéseinek és stílusának alkalmazkodása a fenkölt gondolatokhoz. Könyörgései Üdvöztünk kinszenvedésének egyes stációknál ábrázolt jeleneteiről szólva, valósággal szembe állítják azokat az ájtatos keresztút-járóknak, a közbeszűrt magyarázatok s az igen alkalmasan összeválogatott szent énekek pedig csak fokozzák az elmékedések keltette ájtatos hangulatot. Szent keresztuti ájtatosságok vezetőinek megbecsülhetetlen segédkönyve, alacsonyra szabott ára azonban lehetővé teszi, hogy a szent keresztuti ájtatosságok minden résztvevőjének lelki épülésére szolgáljon.

**Gyónási könyvecske** katolikus gyermekek számára. Írta dr. *Dréher Tivadar*. A közeledő husvétii szent gyónási időköz előtt nem igen tudunk jobb könyvecskeket ajánlani azoknak, kik katolikus gyermekek lelki életének irányítására vannak hivatva dr. *Dréher Tivadar* kis munkájánál. Ez a könyvecske nemcsak arra nézve jó utmutató, hogy miként kell katolikus gyermekeknek a szent gyónást ájtatosan és helyesen elvégezni, hanem a függelékében adott olvasmányok által a gyónás lényegét, jelentőségét, célját is megmagyarázza s így eloszlatja azon tévedéseket, amelyeket a ma mindenüvé eljutó guny, kétely, tagadás a gyermeki lélekben is könnyen feltámaszthat. Husvétii szentgyónásoknál megbesülhetetlen segítség. Csinosan beköltött példányok ára 36 fillér. Megrendelhető a *Szent-István-Társulat* könyvkereskedésében.

**Madarak és fák napja** Kétfelvonásos, énekes gyermekszínmű. Iskolai használatra írta: *Lovecky Ernő* kir. tanfelügyelőségi tollnok. *Pécs*. Ára 1 korona. Kiadta a *Szent-István-Társulat* könyvkereskedésében. Ha a «Madarak és fák napja» iskolai ünneppé minősítése arra hivatott, hogy a gyermekből a vele született vad és rombolási hajlamokat kiirtsuk, ha az legyen a rendeltetése, hogy a gyermeki szívbe gyengéd és szelid érzelmeket csepegtessünk, hogy a modern társadalmi forradalmárok erkölcs-vidító eszméinek befogadására és ellensúlyozására lelkületét edzetté tegyük s benne az alkotni tudás vágyát s a szabad természet iránti szeretetet felébresszük, úgy a jelen művecske ezen célt nemcsak megközelíti, de igen ügyesen meg is oldja. És memente szép, amennyiben ügyes alakítással s a szabad természetben történendő szemléltetéssel és érzékeltetéssel a gyermek értelméhez igyekszik férközni, hogy benne a kívánt hatást ne csak elérje, de azt állandósítsa is. A hazaszeretet ápolását is jól megválasztott motívumokkal kidomborítani igyekszik s igen alkalmasnak mondható az erre vonatkozó: *Szeresd a hazát* című kis költeménye.

## VEGYESEK.

**Tanszereket és teljes iskolai berendezéseket jutányosan és előnyös fizetési feltételek mellett szállit s költségvetésekkel készséggel szolgál a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése r. t. Budapestben.**

Kath. polgári iskolák magánvizsgálatainak szabályzata. Vaszarj Kolos bibornok, hercegprímás 0 főmagassága leiratot intézett az Országos Kath. Tanügyi Tanácshoz, melyben utasítja, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak legutóbb a polgári iskolák vizsgálatai tárgyában kiadott szabályzata alapján e kérdésnek egységes szervezése érdekében a kath. polgári iskolák magánvizsgálatainak szabályzatára vonatkozólag javaslatot készítsen és azt terjessze föl jóváha-

gyas végett a nagymélt. püspöki karhoz. A Tanács elnöksége Keményffy Dániel szentszéki tanácsos, plébános elnöklete alatt működő albizottságot kérte fel a javaslat elkészítésére.

**A kath. iskola védelme.** A hercegprímási titkári hivatal az Országos Kath. Magyar Iskolaegyesület céljaira ötven koronát küldött. A kegyes adományért hálás köszönetet mond az elnökség.

**Egy ifjúsági egyesület életéből.** A marcalii kath. ifjúsági egyesületnek közgyűlésén *Kovács Sándor* igazgató-tanító, az egyesület vezető elnöke, a következőkben számolt be az egyesület eddigi működéséről. A kath. ifjúsági egyesület 1903. febr. hó 18-án alakult. Az ifjúság nagy lelkesedéssel tömörült az egyesület zászlója alá, hogy tagja legyen azon erkölcsi testületnek, melynek legszentebb célja az ifjúságot vallásos és hazafias szellemben tovább képezni keresztény kath. szent hitünk igazságainak védelmezésére megtanítani, egymásiránti szeretetnek megszilárdítására buzdítani s a kellemes estélyek által a fiatalság szívét és lelkét nemesíteni. *dám János* apát-pléb. egyh. elnök irányításával, vezetésem alatt az egyesület megkezdte a magvetés magasztos munkáját. A vetés kikelt. Azt évről-évre ápolgatuk, féltő gondadal melengettük s hat esztendei növekedés után itt áll előttünk még mindig védelmet igénylő ifjú erőben, de szép reményű fejlődésben, életerősen a marcalii kath. ifjúsági egyesület. Az egyesület üdvös és áldásos célját szem előtt tartva, az elmult hat éven belül tevékeny munkálkodást fejtett ki. Az ifjúság a megalakulástól a jelen napig folytonosan vallásos és hazafias szellemben lett tovább képezve, fel lett szívük és lelkük fegyverezve mindazon közhasznu ismeretekkel, melyek által földi életük boldogulását és anyagi jólétüket előmozdíthatják. Az egyesület helyisége az ifjúságnak igazi otthonát biztosít, ahol a vezetőség kellemes játékokkal és ifjúsági lapok olvasásával foglalkoztatja a tagokat. A téli hónapokban, nevezetesen november hó 1-től március végéig, szabad előadásokat rendeztünk hetenkint háromszor a vallásból, számtanból, s egyéb hasznos ismeretű tárgyakból. Úgy a vallásos mint a közhasznu ismeretű tárgyakból tartott előadásokon a tagok mindig teljes számban jelentek meg s a legnagyobb érdeklődést tanúsítva hallgatták azokat mindvégig lekötött figyelemmel. Ez alkalommal kötelességszerű dolgot vélek teljesíteni, amedőn az egyesület nevében hálás köszönetet mondok: *Adám János* apát-plébános urnak, az egyesület egyházi elnökének, *Krizmanics Péter*, *Cséby János* és *Kákósy Elek* káplán urnaknak vallásos előadásaiért, amelyek mindenkor a tagok lelki épülésére szolgáltak. Összinté köszönetet mondok: dr. *Bernáth Béla*, dr. *Vajda Aladár* ügyvéd urnaknak, *Sárossy Gergely* polgáriskolai tanár urnak és *Fungás Béla*, *Reiter József*, *Usthi Gyula*, *Bergovoc* Gyula tanító urnaknak, akik az elmult hat éven fáradságot nem ismerve oly sokszor megjelentek az egyesület helyiségében, ahol élvezetteljes és hasznos előadásaiikkal gazdagították a fiatalság ismeretkörét. Időközönként népies felolvasásokat is tartottam, melyekre egy a tagok, valamint hozzátartozók nagy számmal jelentek meg. Hétköznapokon, amikor előadások voltak, a fiatalság könyvek és lapok olvasásával, a rendelkezésükre álló játék eszközökkel szórakoztak. A tagok mindenkor példás magaviseletet tanúsítva jöttek és távoztak az egyesület helyiségéből, ahol naponta este hattól egész tíz óráig tartózkodhattak. Az egyesület az elmult hat éven belül igen sokszor rendezett felolvasás, ének és szavalattal egybekötött estélyeket, melyekre a tagokon kívül vendégek is nagy számmal jelentek meg, akik mindenkor dicsérolég nyilatkoztak a tagok törekvő működéséről és példás magaviseletéről. *A nagybőjti időszakban évről-évre* vallásos estélyeket rendeztünk. Ezen estélyeken is szorongásig megtelt helyiségünk tagokkal és meghívott vendégekkel. A tagok közül többen egyházi költeményeket szavaltak, alkalmi felolvasás lett tartva s az énekkar pedig mélabús bőjti énekeket adott elő. A husvétii ünnepek közeledtével minden évben az egyesület tagjai mintegy százhuszan testületileg végezték el szent gyónásukat és áldásukat. A tavasz s

nyár folyamán a szorgos dolog miatt a tagok csak ünnep és vasárnapokon jöttek össze, amikor lapok olvasásával és a kerthelyiségben tekezéssel szórakoztak. Nyári mulatságokat is rendeztünk, melyek egy erkölcsileg mint anyagilag jól sikerültek. Őszintén el lehet mondani, hogy a marcali kath. ifjúsági egyesület az elsők közé tartozott az országban, amelyik iparkodott Szent Imre bereg iránt érzett mély tiszteletet és határtalan szeretetet a jubileumi ünnepély keretében leróni. December hó 26-án, az az karácsony másnapján, a szeretetnek szent ünnepén az egyesület évről-évre karácsonyünnepélyt rendezett. A tagok szavaltak, a dalárda karácsonyi énekszámokat adott elő s az elnök alkalmi beszéde kíséretében az ajándéktárgyak kiosztása fejezte be a kedves ünnepélyt. Ez alkalommal is köszönetet kell mondanom mindazoknak, akik adományaikkal lehetőségre tettek ezen ünnepélyek megtartását. Az egyesület áldásos működésének második évében a fiatalok rég óhajtott kívánsága teljesült. Az egyesület egy értékes zászlót vásárolt, melyet nagymélt. megyés püspök ur megbízása folytán, ngs. Rédey Gyula apátkanonok szentelt fel meghatározott ünnepség keretében. A jelentésnek egyik fontos és kimagasló pontját képezi az, hogy egyesületünk 1904. évi máj. havában házat vásárolt. Egyesületünk 1907. évi aug. hó 26. án és a következő napokon Pécsért megtartott orsz. kath. nagygyűlésen vezetésem alatt tíz taggal képviseltette magát. Az elmúlt hat éven belül több ízben szerencsés volt az egyesület kiváló társadalmi egyénekét mint kedves vendégeket az egyet helyiségében üdvözölni. Gróf Zichy Aladár miniszter, Rakovszky István képviselőházi alelnök, dr. Zboray Miklós és Nyári Béla orsz. képviselő urak, Tomcsányi Lajos Jézus-társasági atya és Tölgessy Ferenc főgimn. tanár ur, a veszprémi egyházmegye területén működő kath. legényegyletek felügyelője megjelenvén egyleti helyiségünkben, a tagok tevékeny működéséről és példás magaviseletéről meggyőződést szerezvén, a legnagyobb elismeréssel voltak és dicsőítőleg nyilatkoztak az egyesület áldásos munkálkodásáról. A dunántúli közművelődési egyesület kérelmünkre elhatározta, hogy kész egyesületünk munkásságát maga részéről támogatni, amennyiben egezer korona értékű teljesen felszerelt és könyvszekrényrel is ellátott népkönyvtárát hajlandó egyesületünknek átengedni, mert ezáltal látja a dunántúli közművelődési egyesület megvalósíthatónak azt, hogy a művelődés előmozdítása szempontjából a marcali kath. ifjúsági egyesület eddigi hasznos működését még intenzívebbé tegye. A könyvtár a könyvszekrényrel együtt már meg is érkezett s a tagok legnagyobb érdeklődést tanúsítva a könyvtár iránt, tömegesen viszik haza a könyveket, hogy azokat elolvassa szívüket és lelkiüket nemesítsék.

**Halalozások.** A pápacsóti espereskerület tanítókére szomorodott szívvel tudatja, hogy a kör szeretett elnöke *Sáringner Károly* róm. kath. kántortanító Bakonyszentivánban folyó hó 18-án, életének 47-ik, buzgó működésének 26-ik évében, a halotti szentségek ájtatos fölvétele után elhunyt. Áldott legyen emléke. — *Bagó Antal* mélykúti róm. kath. tanító, életének 35-ik, tanítói működésének 15-ik évében folyó évi február 28-án a halotti szentségek ájtatos fölvétele után meghalt. Özvegyet és két árva hagyott maga után. Az ö. v. f. n.

### Szerkesztői üzenetek.

Az Országos Kath. Tanügyi Tanács elnöksége által a mai számunkban közzétett tételekre tisztelettel felhívjuk olvasóink szíves figyelmét és kijelentjük, hogy a tételekre vonatkozó hozzászólásoknak készséggel adunk helyet lapunkban.

T. J. Hosszadalmas levélnek tárgyát előbb tanulmányozni szükséges. Konkrét választ a jövő számban adunk. — Sz. F. Kívánságát teljesítjük. — V. I. A hirdetés közzétehető a «Népevelő»-ben. Forduljon a

kiadóhivatalhoz Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28. — Sz. Mezőfény. Az iskolaszék elnöke hivatalból jelentse be a fizetésben beállott változást a kir. tanfelügyelőséghez. A kir. tanfelügyelő azután hivatalból intézkedik a nyugdíjigény helyesbítése végett. De mert ez az eljárás nem történt meg, irjon kérvényt a helyesbítés céljából a miniszter úrhoz, azt azután a főtiszt. pléb. elnök úr terjessze fel illetékes helyre. Melléklendő a helyesbített díjlevél és a korpótlékról szóló utalvány. — Sz. J. Igen, megtartható. Ha elleneznék, kérjen engedélyt az egyházmegyei főtanfelügyelőségtől. — Sz. L. Elintéztük. — K. F. Levélben feleltünk. — Sz. F. és M. I. Az analfabéták oktatásáról szóló tudósításokat és a tanítás módjáról írott közleményeket készséggel közzétesszük. — S. G. S. B. Megsürgöttük. — V. E. A háromtagú tantestület titkos szavazattal egy képviselőt küld az iskolaszékbe. A tanítók képviselője rendszeresen jegyző is. — V. K. A magánvizsgálatok díját az egyházi főhatóság állapítja meg. Az új szabályzat javaslata egyöntetű intézkedést tartalmaz erre nézve is. — K. K. Beérkezett. Köszönet. Felhasználjuk. — H. A. E. 1. Beérkezett. Köszönet. 2. A helyesbítéseket törvény állapítja meg. A térképen a törvényben megállapított nevek használandók. Majd a külföldiek is átveszik. 3. A hiányzó számokat a kiadóhivatal küldi meg, ott tessék reklamálni egy levéllapon. — N. J. 1. A segélyt 18 éves koráig élvezheti. A felárva is kérelmezheti a tanítói árva házába való fölvetelt. 2. Miután a III-ik korpótlékre megfelelő időt már betöltötte, azt ki is utalták, ezért a nyugdíjigény megállapításánál azt tekintetbe kell, hogy vegyék. 3. A tanító fizetésében beálló változásokat az iskolaszéki elnök hivatalból kell, hogy jelentse a kir. tanfelügyelőségnek. A kir. tanfelügyelő azután szintén hivatalból intézkedik, hogy a bejelentésnek megfelelően helyesbítsék a nyugdíjba beszámítható jövedelem összege. Ez esetben mulasztás történt. Kérje külön kérvényben a 120 koronának beszámítását. — B. K. 1. A díjlevél megállapításának törvényes módját az 1891. évi és az 1907. évi fizetésrendezési törvények meghatározták, attól eltérés nem lehet semmi irányban. A közigazgatási hatóság által egyszer már véglegesen megerősített díjlevélben egyoldaluan változtatás nem eszközölhető. Ha a tanító fizetésében törvényes uton változtatás történik, ennek megfelelően ugyanezen törvényes uton történik a módosítás díjlevélben. 2. Az új szabályzat intézkedni fog. — Sz. T. és G. L. Levélben feleltünk. — Cs. I. 1. Az iskolai évközi szünetekre nézve már közöltük többször a nagymélt. püspöki kar határozatát. 2. A helyi iskolaszék határozata csak akkor lép érvénybe, hogyha azt az egyházi főhatóság megerősíti. Az egyházi főhatóság változtathat a rendelkezésen. 3. Azzal, hogy az iskola tanítója államsegélyt élvez, az iskola jellegén semmiféle változás nem történt. — K. J. I. Csak 21. évtől számítatnak a szolgálati évek. Ha elmulasztotta belépni kellő időben, az egy évet csak külön kérés alapján és kellő indokok mellett számítják be. A kérvényre 1 koronás, a mellékletekre 30 filléres bélyeg teendő. 3. Ha a rendszeresített állásról lemond és nevelő lesz, nem maradhat tagja a nyugdíjintézetnek. De ha ismét rendszeresített állásra jut, akkor kegyelem útján az előző éveket talán beszámítják. — H. B. Ujabb tanítónöket is alkalmaznak oly állásokra, amelyből kifolyólag az orgonálást kötelességévé teszik. — L. L. Levélben feleltünk.

Felelős szerkesztő: Ember Károly.

**Kérem! Zavarok és késelelmek elkerülése végett minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.**

## PÁLYÁZATOK.

### Esztergomi érseki megye.

**Prasicz** (Nyitra m.) Lemondás folytán megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdetek. Javadalma: mint tanítónak: tandij a mindennapi tankötelesek után 360 korona, az ismétlősök után 32 korona, szántóföldből 16 korona. Mint kántornak: 42 pozs. mérő rozs, párbér a hívektől, 6 holdnyi föld élvezete, mely jelenleg évi 172 koronáért van bérbe adva a bérlet 1910 szept. végén jár le, szabad fajzás a prasiei erdőben pénzértéke 36 korona, legeltetési jog 4 drb. szarvasmarhára és 2 drb. sertésre, községi segély 12 korona: ostyasütés, hirdetések és offerákból 30 korona, szentmise alapítványokból 34 korona, stólajvédelem 40 korona, államsegély a nagymélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 1908 szept. hó 23-án 89995 sz. a kelt rendelete szerint 184 korona. Lakás áll: két szoba, konyha, kamra, istálló, pajta és a ház mellett egyholdas kert, gyümölcsös. A megválasztottnak kötelessége lesz az iskolaszék által reabizandó osztályok oktatása, a kántori teendők a canonica visitatio szerint elvégzése. A pályázatok alulirothoz az iskolaszék címére március 23-ig adandók be. A választás, melyre a pályázók személyesen tartoznak megjelenni, március 23-án délután lesz. *Markovics Ferenc* plébános. 154 1—2

**Szentistván** (Pozsony m.) róm. kath. iskolájánál lérfitanítói állás betöltendő. Javadalmazása áll: 600 korona a községtől, kertiletmény megváltása 20 korona, 170 korona államsegély. 12 ürméter puhafa a község által hazaszállítva. A 200 korona fizetésekiegészítés ügyében államsegély kérvényezése folyamatban van. Lakása egy butorozott szoba és kamrából áll. A tanítót herceg Pálffy Miklós úr nevezi ki, kire a folyamodványok címzendők s *Melisek Adolf* tanfelügyelőhöz Nagylérvádra küldendők. 143 1—1

**Kiczöi** (Bars megye) róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Javadalma: rendes lakás melléképületekkel, 3 hold és 1491 ööl szántóföld, 2 hold és 509 ööl rét, 1 hold és 1170 ööl legelő, 251 ööl kert, 24 ürméter fa, 12 hl. és 80 liter rozs, zsellérpénz, államsegély és korpótlék, misedijak és stóla. Kivántatik az orgonában való jártasság. A választás március 18-án délelőtt 10 órakor lesz. Folyamodványok március 17-ig *Bielek József* h. plébános címére (Kiczö, Bars megye) küldendők. 147 1—1

### Csanádi egyházmegye.

Az **agai** egy tanerős magyar tannyelvű róm. kath. kántortanítói állásra pályázhatni március 27-ig. Javadalom újbóli megállapítása kérelmezett, addig is 400 korona készpénz, 40 pozsonyi buza, 2 hold kaszáló, 16 köbméter kemény tűzifa és 300 korona eddigi államsegély. Állás február eleje óta tényleg üres, senkinek sincs odaiérve. *Iskolaszék*. 145 1—1

### Győri püspöki megye.

A **himodi** (Sopron m.) róm. kath. iskolánál a szorgalmi idő tartamára *kisegítő tanítói* állásra pályázat hirdettek. Javadalma: 1. butorozott szoba, fűtés és takarítás, 2. havi 66 kor. 66 fillér a község pénztárából. Kötelme: egy osztályt önállóan vezetni. Pályázati határidő március 21. Fölszerelt kérvények *Németh Gábor* isk. elnök plébánoshoz küldendők. 151 1—1

### Kassai egyházmegye.

**Kántorképesítő.** A **kassai** kir. kath. tanítóképzőben a kántorképesítő vizsgálat április 30-án és május 1-én fog megtartani. Vizsgálati engedély iránti kérvények április 12-ig az intézeti igazgatósághoz nyújtandók be. *Hegedűs János*, tanítóképzői igazgató. 150 1—1

### Nyitrai püspöki megye.

Az **alsórétfalui** (Trenesén megye róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Tanítási nyelv: magyar-tót. Javadalmazása: Kézpénzben 610 kor. 50 fillér, természetben 141 kor. 50 fillér, államsegély 248 kor. Két szobás lakás mellékhelyiségekkel s kerttel. Zenében jártasok előnyben részesülnek. Kérvények kellően felszerelve március 22-ig alulirothoz benyújtandók. Választás március 23-án. Az állás azonnal elfoglalandó. *Pivarscy Nándor* plébános, iskolaszéki elnök. 135 2—2

### Pécsi egyházmegye.

A **magyarszéki** (Baranya m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek március 30-ig. A javadalmi jegyzőkönyv szerint, kényelmes lakáson és kerten kívül, kántori 394 kor. 70 fillér, tanítói 1165 kor. 12 fillér, összesen 1559 kor. 82 fillér. Tannyelv magyar, de a német nyelv bírása megkívántatik. Választás március 30-án 3 órakor ének- és orgonapróbával. Kérvények küldendők a magyarszéki plébániahivatalhoz. 149 1—1

### Székesfehérvári egyházmegye.

A **pázmándi** (Fejér m.) róm. kath. iskolához osztálytanító kerestetik. Évi javadalom: iskolafenntartótól 720 kor., államsegélyből 280 kor., összesen 1000 kor., továbbá egy szoba a szükséges butorizzattal. Kötelessége: a kijelölt osztályt vezetni, esetleg az ismétlő iskolában is tanítani. Kántorságban jártasok előnyben részesülnek. Fölszerelt kérvények március 21-ig iskolaszéki elnökséghez küldendők. 144 1—1

### Szepesi püspöki megye.

**Busóczi** (Szepes m.) róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Javadalma: állami segéllyel kiegészítendő 1000 kor. és lakás. Fölszerelt kérvények március 31-ig küldendők az iskolaszék elnökségéhez. 148 1—1

**Árvamalatina** róm. kath. kántortanítói állomásra április 4-ére pályázat hirdettek. Jövedelme: tanköteles gyermek után tandij címén 300 kor., államsegély 60 kor., községi pénztárból 128 kor. Kapinay alapítványból 42 kor., minden gazdától 1/12 pozsonyi mérő árpa, értéke 58 kor. 72 fillér, 7 bécsi mázsa szalma, 7 bécsi mázsa széna, 5 bécsi mázsa káposzta, összes értéke 2950 kor., 12 ööl puha tűzifa értéke 56 korona, stóla körülbelül 60 kor., offertorium körülbelül 4 kor., minden gazdától 1/6 pozsonyi mérő zab és 1/6 pozsonyi mérő burgonya, értéke 104 kor. 88 fillér, legeltetési jog 4 db. szarvasmarha számára, értéke 1120 korona: szabad lakás és kert haszonélvezete. Tannyelv: magyar-tót. *Iskolaszék*. Utolsó posta Alsó-Kubin. 146 1—1

### Szombathelyi egyházmegye.

**Badafalva** község róm. kath. iskolaszéke az itteni osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Jövedelem egy szoba, butorozva, fűtve: hitközségtől 656, államsegély 344 korona. Kötelesség: egy osztályt önállóan, ismétlősöket felváltva tanítani, kántoriakban a kántortanítót akadályoztatása esetében helyettesíteni. Tannyelv: német-magyar. Az állás azonnal elfoglalandó. Kérvény címzendő plébániahivatalnak Badafalva (Vas megye) pósta: Nagyfalva. 137 2—2

A **turniscsai** róm. kath. népiskola 5. tanítói állásra pályázatot hirdetek. Fizetés: az iskolapénztárból 100 korona, az állampénztárból 900 kor. Lakás butorozva, fűtéssel és tisztogatással, kert helyett 20 korona. Kötelességek: egyik osztályt s az ismétlősöket tanítani s a kántori teendőkbeni segédkezés. A választás napja március 20. Az állomás azonnal elfoglalandó. Vasúti állomás: Alsó-Lendva. *Szalay István*, pléb. 152 1—1

## Fényképkészülékek,

valódi párisi színházi látcsövek és a világhírű Hensoldt-féle **prizmás távcsöveket csekély havi törlesztésre szállít**

# NOWOTNY J.

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 21. szám.

**Kérjen «F» jelű árjegyzéket.**

Nagy raktár fényképezési cikkekben.

41—III.

## Most jelent meg

és Öméltósága gróf Zichy Gyula pécsi püspök úr által az egyházm. körlevélben a tiszt. papságnak ajánlatott a

## „Madarak és fák napja“

2 felvonásos, énekes gyermek-színmű,

mely nemcsak a madarak s fák napján, hanem bármely, de kivált az évzáró ünnepély alkalmakor is igen alkalmas az előadásra. — Kapható a szerzőnél: Lovetzky Ernő, kir. tanf. tollnoknál, Pécs. Ára 1 kor.

Ára tegegyeszerűben postabélyegeken küldhető be.

153—1

## □□□ Szőlőoltvány! □□□

Régiszolók hiányának pótlására 2 éves gyökerű száza 20 K  
Gyökeres fasoltvány ezre 180 K  
szépségihával „ 90 K  
zöldoltvány „ 160 K  
Sima „ 90 K  
Gyök. riparia portalis vastag „ 32 K  
2 éves „ 40 K  
Sima riparia portalis „ 18 K  
vékony „ 8 K  
Gyökeres hazai nemes vessző „ 30 K  
Sima „ 10 K  
40 legjobb fajban, teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogyha a küldött anyag meg nem felel, azt visszaveszem s pénzt visszaadom. — **árjegyzék ingyen.** Le van benne írva a Csodaszőlő, Pozsonyi fehér, Muscat Ottonel, Csabagyöngye. — Hegyi borok eladása. 73 6—12

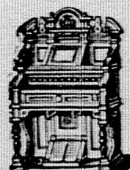
SZÉKELY L. JÓZSEF Gyöngyös, Szent Urbán-templom.

## Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

## PAJKR REZSŐ ÉS TSA

Budapest, X., Delej-utca 11 B (Tisztviselőtelep.)



Pedális harmoniumok mindkét rendszer szerint és minden nagyságban pontos orgona-méretekké templomok, szemináriumok részére és mint gyakorló orgonák. **Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomáig.** Tanároknak s lelkészeknek különös szavalékengedmény. Árjegyzék ingyen és bérmenteve. Részletfizetés engedélyezve. 93

Az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesület szerződést kötött a Gazdák Biztosító Szövetkezetével a Kath. Egyházi Javaknak Biztosítása érdekében.

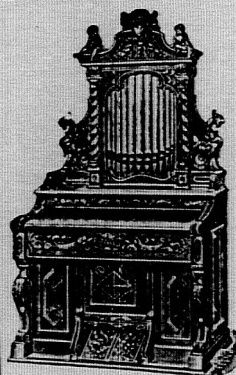
Az iskolaegyesületnek ezzel az a szándéka, hogy az összes egyházi javak: püspökségek, káptalanok, szemináriumok, szerzetesrendek vagyona, az egyes egyházmegyék területén levő templomok, iskolák, plebániák, tanítói lakások stb. egy helyen és pedig a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél biztosítottassanak s az abból befolyó jutalékok az iskolaegyesületet illessék meg kath. céljaink és érdekeink szolgálatára. Ezeknek a javaknak biztosításán kívül felvette munkakörébe a magánfelektől szerzendő biztosítási ügyletek lebonyolítását is a tűz-, jég- és életágazatban. Ez utóbbiak biztosításait az alapszabályok szerint megalakítandó plebániái csoportok útján kívánja lebonyolítani. Amiért is felkérjük a plebános, káplán és tanító urakat, legyenek szívesek ebben a munkálkodásunkban bennünket támogatni. — A Gazdák Biztosító Szövetkezte az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesülettel egyetértve egy központi irodát szervezett a biztosítási ügyletek lebonyolítására, ami

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám

(Gazdák Biztosító Szövetkezte) alatt van, érdeklődők ide szíveskedjenek felvilágosításért fordulni, amit minden esetben mindenkinek készséggel fogunk megadni.

**Az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesület központi irodája.**

38 8—26



Elsőrendű légszívó-rendszerű harmoniumok specális beszerzési forrása — Monarchiában. —

Elismert elsőrangú műemkek csak a Zimmermann-féle

## HARMONIUMOK.

Ausztria-Magyarországi képviselője:

Hörl Nándor, Pozsony, Ventur-utca 24. szám.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Főtiszt. papság és tanároknak részletfizetésre. Üzletek: Lipcse, Szt-Pétervár, Moszkva, Riga és Londonban.

## Egyházi Új Népénektár.

Ima- és énekeskönyv **Máté János** kántortanító által szerkesztve, a veszprém-egyházmegyei hatóság által 1876—1908. sz. alatt jóváhagyva, most jelent meg **Nádai J.** könyvkereskedésében, **Keszthelyen.** Ezen csinos és tartós kiállítású könyv magában foglalja az egyházi évből előforduló összes ünnepekre és egyéb alkalmakra szokásos imákat és énekeket. Különösen a szentmise alatti és szentkeresztúti imák szép képekkel vannak illusztrálva. Igen alkalmas az iskolába járó növendékeknek, mert a szentmise alatti szolgálat módját (ministratio) is magában foglalja. Nyomása és kiállítása felveszi a versenyt a hasonló művekkel. Ára megis csekély; erős kötésben 50 fill., de kapható különféle diszkótésben is jutányos áron. A kántortanító uraknak mutatvány-példányt kívánatra küldök portamentesen megrendelés céljából 50 fillér beküldés ellenében. — Elárusítóknak 20% árengedményt adok. — Tíz példányt bérmenteve küldök és egy ingyen-példányt ráadok. 671—1